

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ
IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTATYMO VIII-870 1, 2 IR 5 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO III¹ SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO

TAP-22-1311, 22-1312; TAIS NR. 22-4550(2), 22-4551(2)

2022-07-26 Nr.NV-2160

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatymo VIII-870 1, 2 ir 5 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo III¹ skyriumi įstatymo projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Projektu keičiamo Atitikties vertinimo įstatymo (toliau – keičiamas Įstatymas) priede yra nurodytas tik vienas Europos Sąjungos teisės aktas, siūlytina patikslinti keičiamo Įstatymo 1 straipsnio 3 dalį.

2. Atkreiptinas dėmesys, kad keičiamo Įstatymo 5 straipsnyje, be kita ko, Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai yra pavedama nustatyti atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti *techniniuose reglamentuose nustatytas* atitikties vertinimo procedūras tvarką, tačiau kitose Projekto nuostatose atitikties vertinimo įstaigos paskyrimas yra susijęs su gaminių atitikties vertinimo procedūrų atlikimu (keičiamo Įstatymo 2 straipsnio 5 dalis, 14¹ straipsnis, 14² straipsnis ir kt.). Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina suderinti vartojamas formuluotes, esant poreikiui įvedant reikalingus trūpinius.

3. Projekto 4 straipsniu papildyto III¹ skyriaus pavadinimas „Akredituotos atitikties vertinimo įstaigos skyrimas atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras ir pranešimas apie ją Europos Komisijai, Europos Sąjungos ir kitoms valstybėms“ nepilnai atskleidžia jo turinį, nes šiame skyriuje siūloma nustatyti ne tik atitikties vertinimo įstaigos skyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras ir pranešimo dėl atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras tvarką, bet taip pat ir įgaliotos institucijos sprendimo dėl atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras pakeitimo, šio sprendimo galiojimo laikino sustabdymo, laikino sustabdymo panaikinimo bei notifikuotosios įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras galiojimo panaikinimo tvarką. Be to, šios išvados 7 pastabos kontekste, įvertintina, ar šiame skyriuje nustatytas reguliavimas būtų taikomas tik

akredituotoms atitikties vertinimo įstaigoms. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina III¹ skyriaus pavadinimą patikslinti.

4. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio nuostatas iki dvitaškio patikslinti ir nurodyti, kieno įgaliotai institucijai atitikties vertinimo įstaiga, siekianti tapti notifikuotąja, pateikia paraišką. Šios pastabos kontekste peržiūrėtinos bei tikslintinos ir kitos Projekto nuostatos (keičiamo Įstatymo 14² straipsnis, 14⁴ -14⁷ straipsniai).

5. Keičiamo įstatymo 14¹ straipsnio 3 punkte nurodoma, jog vienas iš reikalavimų atitikties vertinimo įstaigoms, siekiančioms tapti notifikuotomis įstaigomis, yra atitikimas Reglamente (EB) Nr. 765/2008 nurodytos Europos akreditacijos organizacijos išleistame vadove nustatytiems atitikties vertinimo įstaigų akreditavimui notifikavimo tikslais reikalavimams. Pažymime, jog pagal pateiktą šio punkto formuluotę nėra aišku, kokiame konkrečiai nurodytame vadove šie reikalavimai yra pateikti.

Remiantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 76 punktu, teisės aktuose, teikiant nuorodas į kitus teisės aktus, paprastai turi būti nurodytas konkretus teisės aktas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina aiškumo tikslais, nurodyti visą Europos akreditacijos organizacijos išleisto dokumento numerį ir apibendrintą šio dokumento pavadinimą.

6. Remiantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio 5 punktas tikslintinas, atskleidžiant „nešališkumo“, „interesų konflikto“, „nepriklausomumo nuo ekonominės veiklos vykdytojų arba paties gaminio“, sąvokų turinį arba nurodant, kur apibrėžtos šios sąvokos turimos omenyje.

7. Siūlytina įvertinti tikslingumą ir reikalingumą keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio 6 punkte, kaip atskirą reikalavimą atitikties vertinimo įstaigai, siekiančiai tapti notifikuotąja įstaiga, išskirti keičiamo Įstatymo 9 straipsnyje nurodyta tvarka išduoto ir galiojančio akreditavimo pažymėjimo, kitos Europos Sąjungos valstybės narės nacionalinės akreditacijos įstaigos išduoto akreditavimo pažymėjimo arba kito akreditavimą patvirtinančiu dokumento turėjimą, jei šiais dokumentais yra įrodoma atitikties vertinimo įstaigos atitiktis keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio 1-3 punktuose nustatytiems reikalavimams. Šių dokumentų apibrėžtis galėtų būti keičiamo Įstatymo nuostatas įgyvendinančio poįstatyminio teisės akto (keičiamo Įstatymo 5 straipsnyje Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai yra pavedama nustatyti atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti techniniuose reglamentuose nustatytas atitikties vertinimo procedūras ir pranešimo Europos Komisijai, Europos Sąjungos valstybėms narėms, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėms, pasirašiusioms Europos ekonominės erdvės susitarimą, ir kitoms valstybėms, su

kuriomis Europos Sąjunga yra sudariusi abipusio pripažinimo susitarimus tvarką) reguliavimo dalykas. Be to, pažymėtina, kad keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 3 dalies nuostatos dėl įgalios institucijos sprendimo atitikties vertinimo įstaigą paskirti atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras galiojimo termino, jeigu šiai įstaigai akreditavimo pažymėjimas nėra išduotas, to paties straipsnio 5 dalies nuostatos, pagal kurias notifikuotosios įstaigos veiklos pradžios terminas yra siejamas su paskirtosios įstaigos atitikties keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio 1-3 punktuose nurodytiems reikalavimams įrodymu kitoku nei akreditavimas būdu bei Projekto aiškinamojo rašto 4.6 punkte pateikta informacija suponuoja, kad keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio 6 punkte nurodytų dokumentų sąrašą reikalinga patikslinti.

8. Keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 1 dalies pirmasis sakinytis tikslintinas šiais aspektais:

8.1 Trūksta aiškumo, ar per jame nustatytą 10 darbo dienų terminą yra ir patikrinama atitikties vertinimo įstaigos atitiktis keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnyje nustatytiems reikalavimams ir priimamas sprendimas dėl atitikties įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras ar atsisakymo šią įstaigą paskirti atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras ar šio sprendimo priėmimo terminas į nurodytą terminą nėra įskaičiuojamas ir jis yra nurodytas Vyriausybės nustatytoje tvarkoje.

8.2 Pagal siūlomas nuostatas, atitikties vertinimo įstaiga, siekianti tapti notifikuotąja įstaiga, įgaliojai institucijai turi pateikti paraišką tapti notifikuotąja įstaiga ir dokumentus, tačiau keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnyje, nustatančiame reikalavimus atitikties vertinimo įstaigoms, siekiančioms tapti notifikuotosiomis įstaigomis, nustatytas reikalavimas pateikti tik paraišką. Siekiant aiškumo, siūlytina minėtas nuostatas suderinti.

8.3 Atsižvelgiant į tai, kad pagal Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 6 punktą administracinio sprendimo motyvai yra administracinio sprendimo turinio dalykas, siūlytina atsisakyti perteklinio žodžio „*motyvuoto*“ ir nurodyti, kad priimamas sprendimas atsisakyti atitikties vertinimo įstaigą paskirti atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras.

9. Svarstytinas keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 1 dalies antruoju sakiniu siūlomas teisinis reguliavimas, kuriuo nustatoma bendroji taisyklė. Pagal Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ 18.6 papunkčio nuostatas, veiklos licencijavimą reguliuojančiuose įstatymuose, jeigu taikomas licencijų išdavimo modelis „G“, turi būti įtvirtintos *išimtys, jeigu jos taikomos*, kai licencijos neišdavimas ar motyvuoto atsisakymo išduoti licenciją nepateikimas per nustatytą terminą nelaikomas licencijos išdavimu (šios išimtys turi būti pateisinamos svarbiais visuomenės interesais, įskaitant teisėtus trečiųjų asmenų interesus). Be to, ir kitos Projekto nuostatos (pvz., keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 2 dalis) suponuoja, kad sprendimas

paskirti ar atsisakyti paskirti atitikties vertinimo įstaigą atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras visuomet yra priimamas.

10. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 2 dalyje siūlomų nuostatų procedūrinį turinį, bei įvertinus tai, kad jose nustatyti ne visi etapai, susiję su atitikties vertinimo įstaigos pateiktos paraiškos ar (ir) dokumentų trūkumų šalinimo procesu (pvz., nėra nustatyta, per kiek laiko įgaliota institucija pareikalauja pateikti trūkstamus dokumentus, taip pat nenustatyta, koks terminas nustatomas trūkumams pašalinti), siūlytina įvertinti tikslingumą jas numatyti Vyriausybės nustatytoje tvarkoje, o keičiamame Įstatyme palikti tik šiuo atveju priimamo sprendimo galutinį priėmimo terminą. Be to, atsižvelgiant į tai, kad keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 2 dalies pirmajame sakinyje apibrėžtas tik atvejis, kuomet įgaliota institucija turi teisę pareikalauti pašalinti trūkumus ir (ar) pateikti trūkstamus dokumentus ar duomenis, trūksta aiškumo, kokių atveju papildomus dokumentus ar duomenis gali pateikti paraišką pateikęs asmuo savarankiškai, kaip tai yra siūloma nustatyti keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 2 dalies antrajame sakinyje. Kaip šiuo atveju būtų skaičiuojami dokumentų pateikimo terminai?

11. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 14¹ straipsnio 6 dalies nuostatas, pagal kurias atitikties vertinimo įstaiga gali turėti ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės nacionalinės akreditacijos įstaigos išduotą akreditavimo pažymėjimą ar kitą akreditavimą patvirtinantį dokumentą, tikslinga keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 3 dalies nuostatos dėl įgalios institucijos sprendimo atitikties vertinimo įstaigą paskirti atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras galiojimo termino.

12. Pagal keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 4 dalį notifikavimo pranešimą Europos Komisijai bei Europos Sąjungos ir kitoms valstybėms pateikia Vyriausybės įgaliota institucija, todėl manytina, kad ir keičiamo Įstatymo 14² straipsnio 5 dalyje nurodytus Europos Komisijos bei Europos Sąjungos ir kitų valstybių prieštaravimus turėtų gauti Vyriausybės įgaliota institucija, o ne paskirtoji įstaiga. Siūlytina įvertinti tikslingumą šias nuostatas patikslinti.

13. Atsižvelgiant į tai, kad pagal keičiamo Įstatymo 14⁴ straipsnio 1 dalį pagrindas pakeisti sprendimą dėl atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties procedūras yra paskirtosios įstaigos pateiktas prašymas, siūlytina ir keičiamo Įstatymo 14⁴ straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą priimti minėtą sprendimą skaičiuoti nuo šio prašymo gavimo dienos.

14. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 14⁴ straipsnio 1 dalies 2 punktą, siūlytina keičiamo Įstatymo 14⁴ straipsnio 3 dalyje vietoje nuorodos „paraiška“ vartoti nuorodą „prašymas“. Be to, siūlytina įvertinti tikslingumą šiose nuostatose aptarti sprendimo pakeisti įgalios institucijos sprendimą dėl atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras galiojimo terminą ir kitais minėtame straipsnyje nustatytais sprendimo keitimo atvejais (keičiamo Įstatymo 14⁴ straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktai).

15. Keičiamo Įstatymo 14⁵ straipsnio 1 dalies 3 punkte žodis „*nustatančius*“ ir to paties straipsnio 4 dalyje žodis „*sustabdomo*“ tikslintini redakciniu aspektu.

16. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 14⁷ straipsnio pavadinimą bei šio straipsnio 1 dalies punktuose nuosekliai vartojamą formuluotę „*notifikuotoji įstaiga*“, tikslintinos keičiamo Įstatymo 14⁷ straipsnio 1 dalies nuostatos iki dvitaškio.

17. Projekto 5 straipsniu keičiamas Įstatymo priedas tikslintinas atsižvelgiant į Nuorodą į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72, 8 punktą (Reglamentu (ES) 2019/1020 buvo pakeistas Reglamento (EB) 765/2008 pavadinimas).

18. Projekto 6 straipsnio 1 dalyje tikslintina nuoroda – „išskyrus šio straipsnio 2 dalį“.

Dėl Vyriausybės nutarimo, kuriuo Projektas teikiamas Lietuvos Respublikos Seimui, projekto:

19. Vyriausybės nutarimo projekto 1 punkte nurodyto Seimui teikiamo Projekto pavadinimas nurodytiną toks, koks jis yra Vyriausybės nutarimo projekto antraštėje. Šios teisės technikos pastabos kontekste, tikslintina ir Projekto antraštė (prieš žodį „*papildymo*“ įrašytinas žodis „*Įstatymo*“).

20. Vyriausybės nutarimo projekto 2 punkto nuostatoje siūlytume nurodyti du viceministrus ir, tik esant skubai ar kitoms svarbioms aplinkybėms, būtų tikslinga nurodyti tris viceministrus.

Teisės grupės patarėja

Ingrida Staniulienė

Teisės grupės patarėja

Dovilė Liumparaitė-Butrimienė

Ingrida Staniulienė, Dovilė Liumparaite-Butrimienė+37052098823; +37066842780, +370 5 2098735; +370 672 76831 El. p. ingrida.staniuliene@lr.lt, El. p. dovile.liumparaite@lr.lt